

เมโสเธลิโอมา: รายงานจากเชียงใหม่

ศราวุธ คงการคำ*

ในช่วงปีสองปีมานี้ มีข่าวเกี่ยวกับเมโสเธลิโอมา (เนื้องอกเยื่อเลื่อม) บ่อยมาก^๑ โดยมีประเด็นหลักว่า (๑) อุบัติการณ์เนื้องอกชนิดนี้ที่รายงานในประเทศไทยค่อนข้างน้อย และทั้งช่วงหายไปหลังจาก พ.ศ. ๒๕๔๑ จนถึง

๒๕๕๑ แต่หลังจากการทบทวนก็มีผู้รายงานอีก ๑๑ ราย^๒ จึงทำให้ลองไปค้นคว้าจากแฟ้มการตรวจของภาควิชาพยาธิวิทยา ก็ได้พบอีก ๕ รายในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๓-๒๕๕๑ รายละเอียดของผู้ป่วยแสดงในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ รายละเอียดโรคเนื้องอกเยื่อเลื่อมที่วินิจฉัยจากการตรวจชิ้นเนื้อทางพยาธิวิทยา

เพศ	อายุ	ตำแหน่งรอยโรค	การวินิจฉัยทางพยาธิวิทยา	การวินิจฉัยโดย Immunos-tainings	อาชีพ	ภูมิลำเนา	ประวัติสัมผัสใยหิน	วันวินิจฉัย
ชาย	๖๔	ท่อน้ำดีท่อน้ำดี (อวัยวะ)	เมโสเธลิโอมา	ไม่ได้ทำ	ไม่สามารถสืบค้น	ไม่สามารถสืบค้น	ไม่สามารถสืบค้น	๒ มิ.ย. ๒๕๔๓
หญิง	๖๓	เยื่อหุ้มปอดซ้าย	เมโสเธลิโอมา	ไม่ได้ทำ	ไม่ระบุ	อ.สารภี จ.เชียงใหม่	ไม่สามารถสืบค้น	๒๕ เม.ย. ๒๕๔๖
หญิง	๔๐	เยื่อหุ้มปอดซ้าย	เมโสเธลิโอมา ชนิดเนื้อพังผืด	ทำและยืนยัน	ทำนา	อ.สูงเม่น จ.แพร่	ไม่สามารถสืบค้น	๓ พ.ย. ๒๕๔๓
ชาย	๕๔	ปอดซ้าย	ลักษณะเข้าได้กับเมโสเธลิโอมา	ไม่ได้ทำ	รับจ้างทั่วไป	อ.เมือง จ.พะเยา	ไม่สามารถสืบค้น	๒๕ ก.ย. ๒๕๔๕
หญิง	๖๔	เยื่อหุ้มปอดขวา	ลักษณะเข้าได้กับเมโสเธลิโอมา ชนิดเนื้อพังผืด	ทำและยืนยัน	ไม่ระบุ	อ.ดอกคำใต้ จ.พะเยา	ไม่สามารถสืบค้น	๒๐ ส.ค. ๒๕๕๑

วิจารณ์และสรุป

ได้รายงานผลการตรวจผู้ป่วย ๕ ราย ที่มีอาการทางระบบการหายใจ และได้รับการตรวจวินิจฉัยชิ้นเนื้อทางพยาธิวิทยาว่าเป็นเนื้องอกเยื่อเลื่อม มีข้อมูลน่าสนใจคือพบรอยโรคที่เยื่อเลื่อมของอวัยวะ ซึ่งน่าจะเป็นรายแรก

ที่มีรายงานในประเทศไทย สรุปว่านับแต่มีรายงานผู้ป่วยเมโสเธลิโอมารายแรก เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑ มาถึงปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๕๔)^{๓-๕} ก็มีผู้ป่วยรวม ๕๖ รายแล้ว แต่ก็ยังไม่มียุทธวิธีที่มีหลักฐานชัดเจนว่าเกิดจากสัมผัสใยหินเลย

* ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เอกสารอ้างอิง

๑. อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ, สมชัย บวรกิตติ. สังคมไทยกับไยหิน. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข ๒๕๕๓;๔: ๔๖๐-๑.
๒. ชีพสุมน สุทธิพนิตะวงศ์. ประสบการณ์เมโสเทลิโอมาที่สถาบันพยาธิวิทยา พ.ศ. ๒๕๔๑-๒๕๕๒. กรรมศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๔;๑๑:๔๔-๕๓.
๓. สมชัย บวรกิตติ, บัญญัติ ปริญญานนท์, กษาน จาติกวณิช, เจริญ สุวรรณวิไล, จรัญ บุญประสาน. เมโสเทลิโอมาของเยื่อหุ้มปอดชนิดเนื้อพังผืด. วชิรเวชสาร ๒๕๑๑; ๑๒:๓๑-๓.
๔. ปานเทพ สุทธินนท์, สมชัย บวรกิตติ. พื้นความรู้เรื่องเมโสเทลิโอมาเยื่อหุ้มปอดในประเทศไทย. วารสารเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม ๒๕๔๒;๑:๔๖-๕๓.
๕. สุทธิพัฒน์ วงศ์วิทย์วิโชติ, นันทนา ผดุงทศ. เมโสเทลิโอมาเหตุอาชีพรายแรกของไทย. วารสารคลินิก ๒๕๕๑;๒๘:๑๓๒-๖.

Abstract

Mesothelioma diagnosed at Chiang Mai Pathology department

Srawuth Kongkarnka

Department of Pathology, Faculty of Medicine Chiang Mai University

The author reports five cases of mesothelioma diagnosed by pathological examination of surgical specimens in the years 2001-2009. Previous reported cases of mesothelioma in Thailand numbered 51 cases. In the present communication reports a case of mesothelioma of the testis.

Key words: mesothelioma, testis